

5 Αυγούστου, 1989

[ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στίς]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΔΗ,

Αιτητής,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΔΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ,

Καθ'ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 894/88)

Εκτελεστή πράξη — Εισαγωγή αυτοκινήτου οχήματος από επαναστατιζόμενους Κυπρίους — Τελωνειακοί Δασμοί και Φόροι Καταναλώσεως — Ο Περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος, 1978 (Ν.18/78), άρθρο 11(4)(β), όπως έχει τροποποιηθεί από το άρθρο 2 του Ν.309/87 — Δεν υπάσχει εκτελεστή πράξη προ της εισαγωγής του οχήματος.

5

Ο Αιτών υπέβαλε αίτηση για αλλαγή του από τμήμα του εισαγωγικού δασμού βάσει της πιο πάνω νομικής διατάξεως. Η αίτηση απορρίφθηκε επί τω ότι δεν ικανοποιούσε τις προϋποθέσεις της εν λόγω διατάξεως. Ο Αιτών δεν είχε εισάξει πράγματι το αυτοκίνητο όχημα.

10

Με την Αίτηση Ακυρώσεως ο Αιτών προσέβαλε την απορριπτική της αιτήσεώς του πιο πάνω απόφαση.

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο κατ' εφαρμογήν της νομικής αρχής στην υπόθεση *Yiangou v. Republic* (1987) 1 C.L.R. 27 απέρριψε την Αίτηση Ακυρώσεως επί τω ότι η επίδικη πράξη δεν είναι εκτελεστή.

20

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

- Γιάγκου ν. Δημοκρατίας (1987) 3 Α.Α.Δ. 27,*
- Ανδριανού ν. Υπουργού Οικονομικών και Άλλου (1989) 3 Α.Α.Δ. 1801, 5*
- Κολοκασίδης ν. Δημοκρατίας (1965) 3 Α.Α.Δ. 542,*
- Κυπριακά Αλευροποιεία Λτδ και Άλλος ν. Δημοκρατίας (1968) 3 Α.Α.Δ. 12, 10*
- Κέλπης ν. Δημοκρατίας (1970) 3 Α.Α.Δ. 196,*
- Δημοκρατία ν. Χατζηπαντελή (1989) 3 Α.Α.Δ. 961, 15*
- Παπαξενοπούλου ν. Υπουργού Οικονομικών κ.ά. (1989) 3 Α.Α.Δ. 1407,*
- Κάγκα - Ελευθερίου ν. Δημοκρατίας (1989) 3 Α.Α.Δ. 262.*

Προσφυγή. 20

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων με την οποία απέρριψε αίτημα του αιτητή για την εισαγωγή αδασολόγητου αυτοκινήτου σαν Κύπριος πολίτης που εταναπατριόσθηκε. 25

Α. Κληρίδης, για τον Αιτητή.

Α. Βασιλειάδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Β', για τον Καθ' ου η αίτηση. 30

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την προσφυγή αυτή ζητείται ακύρωση της απόφασης του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων με την οποία απέρριψε αίτημα του Θεοχάρη Ηρακλείδη για την εισαγωγή αδασολόγητου οχήματος. 35

Ο αιτητής, ο οποίος είναι Κύπριος, εργάστηκε στις Αραβικές Χώρες από τις 28.1.1976 μέχρι τις 30.5.1986 όταν επανήλθε στην Κύπρο για εγκατάσταση. Στις 18.4.1988 υπέβαλε αίτημα για την εισαγωγή αδασολόγητου οχήματος βάσει του Άρθρου 11(4)(β) του Περί Τελωνειακών Δασμών και 40

5 Φόρων Καταναλώσεως Νόμου 1978 (Αρ. 18/78) όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 2 του Νόμου 309/87 σαν Κύπριος πολίτης που εργάστηκε στο εξωτερικό για συνολική περίοδο δέκα τουλάχιστον χρόνων κατά τα τελευταία δώδεκα χρόνια πριν την επάνοδό του για εγκατάσταση στην Κύπρο.

Το άρθρο 2 του Νόμου 309/87 προνοεί τα εξής:

10 "2. Το άρθρο 11 του βασικού νόμου τροποποιείται διά της εν τω τέλει αυτού προσθήκης των ακόλουθων νέων εδαφίων:

15 '(4) Τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος άρθρου ως και οιασδήποτε ετέρας διατάξεως οπουδήποτε διαλαμβανομένης και αφορώσης εις την ατελή εισαγωγή εμπορευμάτων, ωσαύτως απαλλάττονται του εισαγωγικού δασμού ή και φόρου καταναλώσεως υπό τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις -

20 (β) μηχανοκίνητα οδικά οχήματα των κλάσεων 87.02.11 και 87.02.19 εισαγόμενα υπό ή διά λογαριασμόν πολίτου της Δημοκρατίας ο οποίος κατά τα αμέσως προ της επανόδου του εις την Δημοκρατία δώδεκα έτη αποδεδειγμένως εργάσθη εις το εξωτερικόν μετά την 20ήν Ιουλίου

25 1974 διά συνολικήν περιόδον τουλάχιστον 10 ετών, νοουμένου ότι η εισαγωγή γίνεται εντός ενός έτους από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος Νόμου ή εντός ενός έτους από της αφίξεως του δι'εγκατάστασιν εν τη Δημοκρατία:

30
 (5) Η δύναμι του ως προείρηται εδαφίου απαλλαγή εκ του καταβλητέου δασμού ή και φόρου καταναλώσεως εν ουδεμία περιπτώσει θα υπερβαίνει τας ΛΚ7,000 εις εκάστην περίπτωσηιν:

35
 40 Νοείται ότι η απαλλαγή καθ' όσον αφορά εις τα δικαιούμενα δυνάμει των παραγράφων (β) και (γ) του εδαφίου (3) πρόσωπα θα περιορίζεται εις εν μόνον όχημα δι' εκάστην οικογένειαν'."

Ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων με επιστολή του

ημερομηνίας 3 Σεπτεμβρίου 1988 απέρριψε το αίτημα του αιτητή κρίνοντας ότι δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις για απαλλαγή. Το κείμενο της επιστολής είναι τα ακόλουθα:

- “Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και λυπούμαι να σας 5
πληροφορήσω ότι με βάση τα στοιχεία που παρουσιάσατε
για υποστήριξη της αίτησής σας διαπιστώνεται ότι δε δικαι-
ούστε τέτοιαν απαλλαγή γιατί πριν από την επάνοδό σας
στην Κύπρο στις 30.5.86 για εγκατάσταση η περίοδος που 10
εργασθήκατε στο εξωτερικό ανέρχεται συνολικά σε 9 χρόνια
και 315 μέρες δηλαδή δεν έχετε συμπληρώσει συνολική
περίοδο τουλάχιστον δέκα χρόνων όπως προβλέπει η κειμέ-
νη νομοθεσία”.
- Ο αιτητής με επιστολή του ημερομηνίας 21.10.1988 ζήτησε 15
την επανεξέταση της υπόθεσής του προβάλλοντας τον ισχυρι-
σμό, ότι σύμφωνα με τους δικούς του υπολογισμούς και τα
στοιχεία που επισυνάπτοντο στην επιστολή του, είχε συμπλη-
ρώσει την δεκαετία που απαιτείται από το νόμο. Το αίτημά του 20
απορρίφθηκε και πάλι με επιστολή του Διευθυντή του
Τμήματος Τελωνείων ημερομηνίας 1.11.1988.
- Ο δικηγόρος των καθ'ων η αίτηση εγείρει προδικαστική 25
ένσταση και ισχυρίζεται ότι το Δικαστήριο αυτό δεν έχει αρμο-
διότητα να επιληφθεί της υπόθεσης για τον λόγο ότι η απόφα-
ση η οποία προσβάλλεται δεν είναι εκτελεστή στηρίζοντας το
επιχείρημά του στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου
Δικαστηρίου στην υπόθεση *Γιάγκου ν. Δημοκρατίας* (1987) 3 30
Α.Α.Δ. 27.
- Αντικρούοντας την ανωτέρω επιχειρηματολογία, ο δικηγό- 35
ρος του αιτητή ισχυρίζεται ότι η επίδικη απόφαση είναι εκτε-
λεστή διοικητική πράξη η οποία μπορεί να προσβληθεί με αίτη-
ση ακύρωσης διότι ο αιτητής εισήγαγε, όπως ισχυρίζεται,
συγκεκριμένο αυτοκίνητο τύπου HONDA CIVIL 15 Y-D 40
SALOON 1493 cc κατά τον Οκτώβριο 1988 και πλήρωσε το
δασμό υπό ένσταση.
- Σύμφωνα με το άρθρο 146 του Συντάγματος, το Ανώτατο 40
Δικαστήριο έχει δικαιοδοσία να ελέγχει τη νομιμότητα διοικη-
τικής πράξης, απόφασης ή παράλειψης που είναι εκτελεστή.
Εκτελεστή είναι η διοικητική πράξη που δημιουργεί έννομα

δικαιώματα και έννομες υποχρεώσεις, δηλαδή έννομα αποτελέσματα και συνίσταται στη δημιουργία, τροποποίηση, μεταβολή ή κατάργηση κάποιας νομικής κατάστασης.

5 Όπως αναφέρθηκε στην υπόθεση *Ανδριανού ν. Υπουργού Οικονομικών και Άλλου* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1801).

10 “... αντικείμενο ακυρωτικού ελέγχου μπορεί να αποτελέσουν μόνο πράξεις γενεσιουργοί δικαιωμάτων και υποχρεώσεων στη σφαίρα του Δημοσίου Δικαίου”.

15 Το συμβούλιο της Επικρατείας στα Πορίσματα της Νομολογίας 1929-1959 στη σελίδα 237, χαρακτηρίζει τις εκτελεστές πράξεις σαν αυτές.

20 “δι’ων δηλούται βούλησις διοικητικού οργάνου αποσκοπούσα εις την παραγωγήν εννόμου αποτελέσματος έναντι των διοικουμένων και συνεπαγομένη την άμεσον εκτέλεσιν αυτής διά της διοικητικής οδού.”

25 (Βλέπε επίσης μεταξύ άλλων *Κολοκασίδης ν. Δημοκρατίας* (1965) 3 Α.Α.Δ. 542, *Κυπριακά Αλευροποιεία Λτδ και Άλλος ν. Δημοκρατίας* (1968) 3 Α.Α.Δ 12, *Κέλπης ν. Δημοκρατίας* (1970) 3 Α.Α.Δ. 196, *Κυπριακή Δημοκρατία ν. Χατζηπαντελή* (1989) 3 Α.Α.Δ. 961).

30 Πριν από τη θέσπιση του νόμου 309/87, η μόνιμη εγκατάσταση στο εξωτερικό για συνεχή περίοδο δέκα ετών ήταν απαραίτητη προϋπόθεση του Διατάγματος στη Κ.Δ.Π. 188/82. Τώρα με το Ν. 309/87 η μόνιμη εγκατάσταση δεν είναι αναγκαία και κάποιος που εργάζεται στο εξωτερικό μπορεί να διεκδικήσει την απαλλαγή πληρωμής δασμού για εισαγόμενο όχημα δυνάμει του άρθρου 11(4)(β) όπως τροποποιήθηκε. Οι προϋποθέσεις που τίθενται είναι οι ακόλουθες:

35 (α) Συνολική δεκαετή περίοδο εργασίας μετά την 20ήν Ιουλίου 1974.

40 (β) Τα δέκα χρόνια να συμπεριλαμβάνονται στα δώδεκα χρόνια αμέσως πριν από την επάνοδό του στη Δημοκρατία.

(γ) Η εισαγωγή πρέπει να γίνεται μέσα σ'ένα χρόνο από την έναρξη της ισχύος του Νόμου, δηλ. την μέρα που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας που είναι η 18η Δεκεμβρίου 1987 ή σ'ένα χρόνο από την άφιξή του για εγκατάσταση στη Δημοκρατία.

5

Ο Δικαστής κ. Στυλιανίδης αναλύοντας τις πρόνοιες του Ν. 309/87 στην υπόθεση *Παπαξενοπούλου ν. Υπουργού Οικονομικών κ.α.* (1989) 3 Α.Α.Δ. 1407) ανέφερε τα εξής:

10

“Η προϋπόθεση της εργασίας συνολικής περιόδου ‘τουλάχιστον δέκα ετών’ ικανοποιείται αν ο αιτητής εργαστεί στο εξωτερικό δέκα χρόνια στα τελευταία δώδεκα χρόνια. Ο αιτητής πρέπει να απασχολείται την εργάσιμη περίοδο του χρόνου. Από τα δώδεκα χρόνια τα δέκα, και όχι απαραίτητως συνεχώς πρέπει να εργάζεται στο εξωτερικό.”

15

Η απόφαση *Γιάγκου* ανωτέρω αναφέρεται στις πρόνοιες του Διατάγματος στην Κ.Δ.Π. 188/82 αναφορικά με εισαγωγή αδασολόγητου οχήματος από Κύπριο μόνιμα εγκατεστημένο στο εξωτερικό, ο οποίος επαναπατριίζεται. Η Ολομέλεια αποφάνθηκε ότι για να δημιουργηθεί εκτελεστή διοικητική πράξη σχετικά με εισαγωγή αδασολόγητων αυτοκινήτων πρέπει να προηγηθεί η εισαγωγή του οχήματος στη χώρα. Το σχετικό απόσπασμα αναφέρει (σελ. 29):

20

25

“In our judgment the sub judge decision was in the nature of an informatory or advisory act, as under the said Order read in the light of other provisions of the Customs Legislation was not an executory administrative act, the crucial words in the said order being ‘the importation takes place within a reasonable time from their arrival’. That is the actual importation of the motor - vehicle in question and not the intended future importation of same. The Order cannot but be read and interpreted subject to the definition of the word ‘import’ to be found in Section 2 of the Law, meaning the bringing of goods into the Republic from abroad by sea or air”.

30

35

(Η υπογράμμιση δική μου)

40

Την απόφαση αυτή ανέφερε και ο Δικαστής κ. Πικής στην υπόθεση *Αίγλη Ελευθερίου - Κάγκα ν. Δημοκρατίας* (1989) 3

Α.Α.Δ. 262 τονίζοντας τα εξής:

5 “Η αρχή που αποτέλεσε την βάση για την λύση της διοικητικής διαφοράς στη *Γιάγκου* είναι η εξής: Το λεκτικό της Κ.Δ.Π. 188/82 και η εφαρμογή της διατάξεως αυτής στα πλαίσια της νομοθεσίας Περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταλανώσεως (Ν. 18/78) επιτρέπουν την έκδοση καθοριστικής αποφάσεως για τα δικαιώματα του εισαγωγέα, και επομένως εκτελεστής, μόνο κατά τον χρόνο εισαγωγής του αυτοκινητού. Δεν αποκλείει, πρέπει να προσθέσω η νομοθεσία την έκφραση προκαταρκτικής απόψεως αναφορικά με την υποχρέωση για την καταβολή δασμού. Ούτε η έκφραση γνώμης ούτε η παροχή πληροφοριών για την υποχρέωση καταβολής δασμών μεταβάλλει την φύση της πράξεως. Η γένεση εκτελεστής διοικητικής πράξεως κρίνεται αντικειμενικά με βάση τις εξουσίες της Διοικήσεως να καθορίσει τα δικαιώματα ή τις υποχρεώσεις του διοικούμενου. Η απόφαση πρέπει αφεαυτής να έχει άμεσες νομικές επιπτώσεις.”

20 Το λεκτικό του Νόμου 309/87 όπως και το λεκτικό του Διατάγματος στην Κ.Δ.Π. 188/82 που εξετάστηκε στις ανωτέρω αποφάσεις, εξυπακούει τη λήψη συγκεκριμένης απόφασης από τη Διοίκηση αναφορικά με τα δικαιώματα του εισαγωγέα οχήματος. Δηλαδή η απόφαση πρέπει να είναι εκτελεστή και να δημιουργεί άμεσα αποτελέσματα.

30 Στην παρούσα περίπτωση ο αιτητής στο αίτημά του ημερομηνίας 18.4.1988 για εισαγωγή αδασμολόγητου οχήματος ανέφερε στα στοιχεία του αυτοκινητού ότι είναι “καινούργιο”. Δεν είχε εισαγάγει συγκεκριμένο όχημα, ούτε έδωσε οποιαδήποτε στοιχεία. Ούτε στην επιστολή του ημερομηνίας 21.10.88, με την οποία ζητά την επανεξέταση της υπόθεσής του, συμπεριλαμβάνει ότι έχει εισαγάγει συγκεκριμένο όχημα, παρά μόνο παραθέτει σαν λόγο για επανεξέταση το ότι έχει συμπληρώσει την δεκαετία που προβλέπει η κειμένη νομοθεσία σύμφωνα με επισνημιμένα στοιχεία. Επίσης δεν εμφανίζεται από το φάκελο της υπόθεσης αν ο αιτητής εισήγαγε συγκεκριμένο όχημα.

40 Το Δικαστήριο εξετάζει τη νομιμότητα των διοικητικών πράξεων με βάση τα στοιχεία που έχει ενώπιόν της η διοίκηση κατά τον χρόνο της λήψης της απόφασης.

Ο αιτητής ούτε στην αρχική του αίτηση ούτε στην μεταγενέστερη επιστολή του για επανεξέταση δεν αναφέρει συγκεκριμένη εισαγωγή.

Σύμφωνα με τις προαναφερόμενες αρχές και την απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση *Γιάγκου*, η προσβαλλόμενη απόφαση δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα αλλά είναι απλώς πληροφοριακή και δεν παράγει οποιαδήποτε αποτελέσματα για τον αιτητή. 5

Έτσι, δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναθεώρησης βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος. 10

Σαν αποτέλεσμα, η προσφυγή απορρίπτεται. Δεν εκδίδεται διαταγή για έξοδα. 15

*Η προσφυγή απορρίπτεται
χωρίς έξοδα.*